

หมวดที่ ๖

การจัดซื้อและจัดจ้าง

๑. การจัดซื้อสินค้า ที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม

ฉลากสีเขียว
(Green
Label)

ฉลากคาร์บอน
ฟุตพริ้นท์

ฉลากประหยัดไฟเบอร์ 5

ฉลากประสิทธิภาพสูง

ฉลากตะกร้าเขียว

เป็นการจัดซื้อสินค้า
และการจัดจ้างบริการที่เป็นมิตรกับ
สิ่งแวดล้อม

ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
น้อยกว่าสินค้าและบริการปกติทั่วไป
ที่ทำหน้าที่อย่างเดียวกัน

๒. การจัดจ้าง

เลือกใช้บริการที่เป็นมิตร
กับสิ่งแวดล้อม

การจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม หรือการจัดซื้อจัดจ้างสีเขียว หมายถึง การจัดซื้อสินค้าและการจัดจ้างบริการที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยกว่าสินค้าและบริการปกติทั่วไปที่ทำหน้าที่อย่างเดียวกัน โดยพิจารณาตลอดวัฏจักรชีวิตตั้งแต่ขั้นตอนการจัดหาวัตถุดิบ การผลิต การเลือกใช้พลังงานและเทคโนโลยีที่เหมาะสม การบรรจุหีบห่อ การขนส่ง การใช้งาน และการจัดการซากผลิตภัณฑ์ หลังหมดอายุการใช้งาน

๖.๑ การจัดซื้อสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

การจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมหรือเรียกสั้น ๆ ว่าการจัดซื้อจัดจ้างสีเขียว (Green Procurement) หมายถึง การจัดซื้อหรือจัดจ้างผลิตภัณฑ์หรือบริการ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมทางด้านคุณภาพ ราคา การส่งมอบสินค้าหรือบริการตามที่กำหนด และการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการผลิตและบริการโดยพิจารณาตลอดทั้งวัฏจักรชีวิตของผลิตภัณฑ์ การจัดซื้อจัดจ้างสีเขียวช่วยทำให้เกิดตลาดผลิตภัณฑ์สีเขียว (Demand-side) กระตุ้นให้ผู้ผลิตหันมาใส่ใจผลิตผลิตภัณฑ์ที่ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม แข่งขันกันปรับปรุงคุณภาพสินค้า หรือ บริการของตน เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาด โดยคำนึงถึงคุณภาพและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมตลอดทั้งวัฏจักรชีวิตแทนการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมตามระเบียบข้อบังคับของทางราชการและยังเป็นการสร้างโอกาสให้ผู้บริโภคเข้ามามีส่วนร่วมในการรักษาสิ่งแวดล้อมผ่านกลไกทางการตลาดจากการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ (<http://164.115.5.170/thaiecomarket/shop.php> กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม)

ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรสิ่งแวดล้อม หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับผลิตภัณฑ์อื่น ๆ โดยมีฉลากสิ่งแวดล้อมเป็นเครื่องมือแยกผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมออกจากผลิตภัณฑ์ทั่วไปในท้องตลาด และให้ข้อมูลทางด้านสิ่งแวดล้อมที่ถูกต้องของผลิตภัณฑ์แก่ผู้บริโภค สำหรับประเทศไทยได้ใช้คำว่า “ฉลากสีเขียว” แทน “ฉลากสิ่งแวดล้อม” (Green label หรือ Eco-label) เป็นฉลากที่ให้กับผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพและมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยกว่า เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับผลิตภัณฑ์ที่ทำหน้าที่อย่างเดียวกัน

ในปัจจุบัน ประเทศไทยได้มีฉลากทางด้านสิ่งแวดล้อมที่ริเริ่มโดยหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) และกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน (www.) Environment Protection Agency (EPA) เป็นต้น ดังนี้

๑. ฉลากสีเขียว (Green Label)

“ฉลากเขียว” คือ ฉลากที่ให้กับผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพและมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยกว่า เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับผลิตภัณฑ์ที่ทำหน้าที่อย่างเดียวกัน ฉลากเขียวเริ่มใช้เป็นที่แรกในประเทศเยอรมนีตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๐ ปัจจุบันประเทศต่าง ๆ มากกว่า ๓๐ ประเทศทั่วโลก ได้มีการจัดทำโครงการฉลากเขียวสำหรับประเทศไทยริเริ่มขึ้นโดยคณะกรรมการนักธุรกิจเพื่อสิ่งแวดล้อมไทย (Thailand Business Council for Sustainable Development, TBCSD) ในปี พ.ศ. ๒๕๓๖ เป็นโครงการที่เกิดจากการร่วมมือระหว่างส่วนราชการและองค์กรกลางต่าง ๆ ได้แก่กระทรวงอุตสาหกรรมกระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยมีสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมและสถาบันสิ่งแวดล้อมไทยทำหน้าที่เป็นเลขานุการ

ฉลากเขียวสนับสนุนสินค้าทุกประเภท ยกเว้นยาฆ่าโรค เครื่องดื่มและอาหาร เนื่องจากทั้งสามประเภทที่กล่าวจะเกี่ยวข้องกับสุขภาพความปลอดภัยในการบริโภคมากกว่าด้านสิ่งแวดล้อม

สำหรับสำนักงานมีอุปกรณ์สำนักงานที่ได้รับฉลากเขียวจากสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย อาทิ ปากกามาร์คเกอร์ที่ปราศจากกลิ่นฉุน ไม่รบกวนลมหายใจ ปากกาไวท์บอร์ดตราม้า ไม่มีกลิ่นฉุน แพ้มันกว้างทุกรุ่นของตราม้า กระดาษไนต์โพสท์-อิท ได้รับฉลากเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และยังเป็นกระดาษไนต์ที่ผลิตจากกระดาษรีไซเคิล แพ้โซ่วเอกสารตราช้าง ที่ปกเป็นวัสดุกระดาษรีไซเคิล ไม่เป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อม และถ่วงย่อยสลายชั้นไว เป็นถุงพลาสติกที่มีสารเติมแต่งในการช่วยสลาย ไม่มีส่วนผสมของสารก่อมะเร็งหรือสารที่เป็นอันตรายต่อมนุษย์ สัตว์ และสิ่งแวดล้อม

นอกจากนี้ ยังมีผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการคัดเลือกให้ออกข้อกำหนดสำหรับขอรับฉลากเขียว (เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับสำนักงาน ได้แก่ หลอดฟลูออเรสเซนต์ ตู้เย็น เครื่องสุขภัณฑ์เซรามิก : โถส้วม เครื่องปรับอากาศ ผลิตภัณฑ์ซักผ้า ก้อนน้ำและอุปกรณ์ประหยัดน้ำ คอมพิวเตอร์ ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด ถ้วยชาม บัลลัสต์อิเล็กทรอนิกส์ สบู่ ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดพื้นผิว ผลิตภัณฑ์ลบคำผิด เครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องเขียน ตลับหมึก เครื่องโทรสาร เครื่องพิมพ์ เครื่องเล่น/บันทึกสัญญาณภาพและเสียงเครื่องดับเพลิง หมึกพิมพ์ พรม เต่าไมโครเวฟ ด้านยี่ห้อของสินค้าสามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่

- http://www.tei.or.th/greenlabel/th_index.htm หรือ

download คู่มือเลือกซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อม

-<http://www.tei.or.th/greenlabel/pdf/2012-GreenLabel-book.pdf>

-<http://ptech.pcd.go.th/gp/>

๒. ฉลากประหยัดไฟเบอร์ ๕

ฉลากประหยัดไฟเบอร์ ๕ คือฉลากแสดงประสิทธิภาพอุปกรณ์ไฟฟ้า ยกตัวอย่างเช่น ค่ากำลังไฟฟ้า ๑ หน่วยของอุปกรณ์ไฟฟ้าที่ได้รับฉลากประหยัดไฟเบอร์ ๕ จะได้ความเย็นไม่น้อยกว่า ๑๐,๖๐๐ บีทียูเปรียบเทียบกับเครื่องปรับอากาศปกติโดยทั่วไปที่ค่าไฟฟ้า ๑ หน่วยจะให้ความเย็นประมาณ ๗,๐๐๐-๘,๐๐๐ บีทียูเท่านั้นแสดงว่าถ้าใช้เครื่องปรับอากาศเบอร์ ๕ ประหยัดไฟฟ้าประมาณ ๓๕ %

๓. ฉลากประสิทธิภาพสูง

การเกิดขึ้นของฉลากประสิทธิภาพสูงเป็นไปตามพระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานโดยได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๙ เป็นโครงการนำร่องของกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานสำหรับอุปกรณ์ไม่ใช้ไฟฟ้า ๔ ผลิตภัณฑ์ได้แก่

๑. เต้าหุงต้มในครัวเรือนหรือเตาแก๊ส
๒. อุปกรณ์ปรับความเร็วรอบมอเตอร์
๓. ฉนวนกันความร้อน
๔. กระจกอนุรักษ์พลังงาน

โดยมีผู้ประกอบการเข้าร่วมโครงการนำร่องในผลิตภัณฑ์แต่ละประเภทมากกว่า ๑๐ รายและได้อนุมัติฉลากไปแล้ว ๒๐๐,๐๐๐ ฉลาก

๔. ฉลากคาร์บอนฟุตพริ้นท์

คาร์บอนฟุตพริ้นท์ หมายถึง ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ปล่อยออกมาจากผลิตภัณฑ์แต่ละหน่วยตลอดวัฏจักรชีวิตของผลิตภัณฑ์ ตั้งแต่การได้มาซึ่งวัตถุดิบ การขนส่ง การประกอบชิ้นส่วน การใช้งานและการจัดการซากผลิตภัณฑ์หลังใช้งาน โดยคำนวณออกมาในรูปของคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าเครื่องหมายคาร์บอนฟุตพริ้นท์ ที่จะติดบนสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ นั้น เป็นการแสดงข้อมูลให้ผู้บริโภคได้ทราบว่า ตลอดวัฏจักรชีวิตของผลิตภัณฑ์เหล่านั้นมีการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกออกมาปริมาณเท่าไร ตั้งแต่กระบวนการหาวัตถุดิบ การผลิต การขนส่ง การใช้งาน และการกำจัดเมื่อกลายเป็นของเสีย ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริโภคตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค และกระตุ้นให้ผู้ประกอบการปรับเปลี่ยนเทคโนโลยีในการผลิตให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้น การใช้คาร์บอนฟุตพริ้นท์ยังช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลกด้วย เนื่องจากขณะนี้ในหลายประเทศเริ่มมีการนำคาร์บอนฟุตพริ้นท์มาใช้กันแล้ว ทั้งในอังกฤษ ฝรั่งเศส สวิตเซอร์แลนด์ แคนาดา ญี่ปุ่น และเกาหลี เป็นต้น

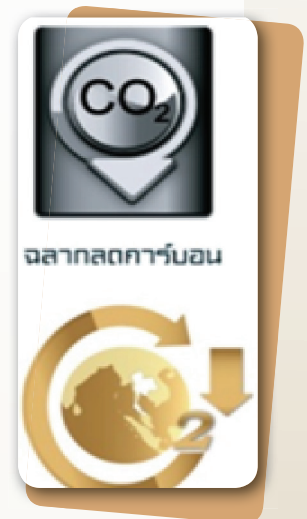

และมีการเรียกร้องให้สินค้าที่นำเข้าจากประเทศไทยต้องติดเครื่องหมายคาร์บอนฟุตพริ้นท์ด้วย นอกจากนี้ หากประเทศไทยมีการดำเนินโครงการและเก็บข้อมูลการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่ชัดเจน จะช่วยให้เรามีอำนาจในการต่อรองมากขึ้นในการประชุมระดับโลกเพื่อกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหามภาวะโลกร้อน

การเลือกซื้อสินค้าหรือบริการที่มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกน้อย จึงเป็นทางหนึ่ง ที่ผู้บริโภคจะมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก และยังเป็นกลไกทางการตลาด ในการกระตุ้นให้ผู้ผลิตพัฒนาสินค้า ที่ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามความต้องการของผู้บริโภคด้วย

๕. ฉลากลดคาร์บอนฟุตพริ้นท์ หรือฉลากลดโลกร้อน

เครื่องหมายลดคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของผลิตภัณฑ์ หรือ ฉลากลดโลกร้อน คือ ฉลากที่แสดงว่าผลิตภัณฑ์ได้ผ่านการประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของผลิตภัณฑ์ และสามารถลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของผลิตภัณฑ์ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งเป็นการประเมินการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตลอดวัฏจักรชีวิตของผลิตภัณฑ์ ตั้งแต่การได้มาซึ่งวัตถุดิบการขนส่ง กระบวนการผลิต การใช้งาน และการจัดการซากผลิตภัณฑ์หลังใช้ โดยมีรูปแบบสำหรับการประเมินประกอบด้วย การประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของผลิตภัณฑ์ในปีปัจจุบัน การประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของผลิตภัณฑ์ในปีฐาน (Base Year) การเปรียบเทียบคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของผลิตภัณฑ์ในปีปัจจุบันกับปีฐาน และนำผลการเปรียบเทียบพิจารณาตามเกณฑ์การประเมินเพื่อขึ้นทะเบียนเครื่องหมายลดคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของผลิตภัณฑ์ เมื่อผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดสามารถติดเครื่องหมายลดคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของผลิตภัณฑ์ บนผลิตภัณฑ์ หรือเผยแพร่บนสื่อต่าง ๆ

๖. ฉลากตะกร้าเขียว

ตะกร้าเขียวเป็นฉลากสิ่งแวดล้อมที่กรมควบคุมมลพิษจัดทำขึ้นโดยพิจารณาจากผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากขั้นตอนต่าง ๆ ของสินค้าและบริการ ได้แก่ การจัดหาวัตถุดิบ การผลิต การให้บริการ การขนส่ง การใช้งาน และการกำจัดทิ้งเพื่อให้ภาครัฐใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยสัญลักษณ์ตะกร้าเขียวยังไม่มีการดำเนินการ

ในการออกฉลากเพื่อติดบนสินค้า แต่จะดำเนินการส่งเสริมการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมภาครัฐ และศึกษาคัดเลือก กำหนดหลักเกณฑ์ของสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งรวบรวมข้อมูลสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

การเลือกใช้สินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม จะต้องพิจารณาถึงการรับรองสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น สินค้าที่ได้รับฉลากเขียว สินค้าที่ได้รับฉลากประหยัดพลังงานเบอร์ ๕ ฉลากประสิทธิภาพสูง ฉลากคาร์บอนฟุตพริ้นท์ สินค้า OTOP ที่มีเลขจดทะเบียน ฉลากสิ่งแวดล้อมของต่างประเทศ เป็นต้น

ที่มา : (มาตรฐานสำนักงานสีเขียว (Green Office Standard) ๒๕๖๒, สยาม อรุณศรีมรกด กัมปนาท ภัคดีกุล จิติธร บุญเรือง เพ็ญพรรณ พงษ์สายันต์)

แนวทาง/ขั้นตอนการดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ ๑ ดำเนินการคัดเลือกสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๑. ผู้รับผิดชอบจะต้องดำเนินการตรวจสอบสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

รูปแบบฉลากสิ่งแวดล้อมแบบต่าง ๆ

แหล่งสืบค้นสินค้าและบริการ

ฉลากสิ่งแวดล้อม	แหล่งสืบค้นสินค้าและบริการ
	ฉลากเขียว 1. http://go.pcd.go.th/ 2. www.thaiecoproducts.com 3. http://www.tej.or.th/greenlabel/
	ฉลากตะกร้าเขียว 1. http://go.pcd.go.th/ 2. www.thaiecoproducts.com
	ฉลากคาร์บอนฟุตพริ้นท์ หรือ ฉลากโลกร้อน 1. http://thai.carbonlabel.teo.or.th/reduction_approval/reduction_approval.pnc 2. http://go.pcd.go.th/ 3. www.thaiecoproducts.com
	ฉลากประหยัดไฟฟ้าเบอร์ 5 1. http://labelno5.egat.co.th/new58/bto_label_info 2. www.thaiecoproducts.com
	ฉลากประหยัดไฟฟ้าเบอร์ 5 1. http://labelling.dede.go.th/survey/product/list-product?productTypeId=1 2. www.thaiecoproducts.com
	ฉลากประหยัดพลังงาน (Energy Star) ของสหรัฐอเมริกา สำนักงานปกป้องสิ่งแวดล้อมของสหรัฐฯ (EPA)

แหล่งสืบค้นสินค้า และบริการ

ตัวอย่างสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๒. จัดทำบัญชีรายการสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเป็นเอกสารเพื่อสะดวกในการสั่งซื้อครั้งต่อไป โดยจะต้องระบุรายการสินค้า ยี่ห้อ ประเภทผลากสิ่งแวดล้อม วันหมดอายุการรับรองของสินค้านั้น หากเป็นผลากสิ่งแวดล้อมของต่างประเทศจะต้องอ้างอิงหน่วยงาน/ประเทศให้การรับรองนั้น ๆ ด้วย

แบบฟอร์ม
๖.๑(๑)

บัญชีรายการสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมที่ใช้จริง
ในสำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ลำดับ	รายการสินค้า	ยี่ห้อ	การรับรอง	ผู้ผลิต	วันหมดอายุ	วันที่พบพบ
1	กระดาษ 80 แกรม ขนาดเอ 4 	spring	ฉลากเขียว 	บริษัท ผลิตภัณฑ์กระดาษไทย จำกัด	28 ธันวาคม 2566	31 มีนาคม 2565
2	กระดาษ 80 แกรม ขนาดเอ 4 	ไอเดียกรีน	ฉลากเขียว 	บริษัท ผลิตภัณฑ์กระดาษไทย จำกัด	28 ธันวาคม 2566	31 มีนาคม 2565
3	กระดาษถ่ายเอกสารดับเบิล เอ พรีเมียม กรีน รีไซเคิล เปเปอร์ 	ดับเบิลเอ	ฉลากเขียว 	บริษัท ดับเบิล เอ (1991) จำกัด (มหาชน) (โรงงานปราจีนบุรี)	7 เมษายน 2567	31 มีนาคม 2565

ลำดับ	รายการสินค้า	ยี่ห้อ	การรับรอง	ผู้ผลิต	วันหมดอายุ	วันที่ทบทวน
4	กระดาษปอนด์ 80 แกรม ขนาด 25x36 นิ้ว 	กรีนพลัส	ฉลากเขียว	บริษัท ผลิตภัณฑ์กระดาษไทย จำกัด	6 กรกฎาคม 2565	31 มีนาคม 2565
5	กระดาษปอนด์ 100 แกรม ขนาด 31x43 นิ้ว 	กรีนพลัส	ฉลากเขียว	บริษัท ผลิตภัณฑ์กระดาษไทย จำกัด	6 กรกฎาคม 2565	31 มีนาคม 2565
6	ผลิตภัณฑ์ลบคำผิด 	Pentel รุ่น ZL102-W	ฉลากเขียว	บริษัท เพนเทล (ประเทศไทย) จำกัด	24 สิงหาคม 2567	31 มีนาคม 2565

ลำดับ	รายการสินค้า	ยี่ห้อ	การรับรอง	ผู้ผลิต	วันหมดอายุ	วันที่ทบทวน
7	ถ่านไฟฉายอัลคาไลน์ (AA) 	Panasonic รุ่น LR6T	ตะกร้าเขียว	บริษัท พานาโซนิค เอเชีย (ประเทศไทย) จำกัด	27 พฤศจิกายน 2566	31 มีนาคม 2565
8	ถ่านไฟฉายอัลคาไลน์ (AAA) 	Panasonic รุ่น LR03T	ตะกร้าเขียว	บริษัท พานาโซนิค เอเชีย (ประเทศไทย) จำกัด	27 พฤศจิกายน 2566	31 มีนาคม 2565
9	เครื่องพิมพ์ รุ่น DocuPrint P375 dw 	Fuji Xerox	ตะกร้าเขียว	บริษัท ฟูจิฟิล์ม บิโอสซิส อินโนเวชัน (ประเทศไทย) จำกัด	6 กุมภาพันธ์ 2566	31 มีนาคม 2565

บัญชีรายการสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ขั้นตอนที่ ๒ การสั่งซื้อ

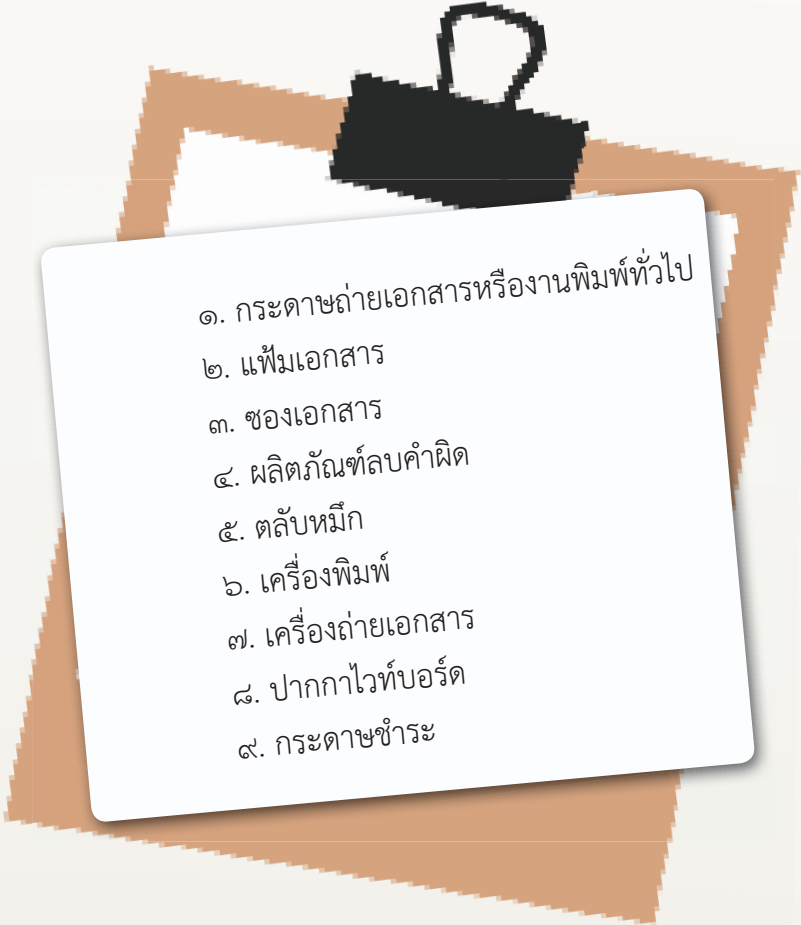
นำเสนอรายการสินค้าต่อผู้บริหารเพื่อดำเนินการสั่งซื้อ ในขั้นตอนนี้สามารถดำเนินการสั่งซื้อตามแนวทางเดิมของหน่วยงานได้

ขั้นตอนที่ ๓ ตรวจสอบคุณภาพสินค้า

ผู้รับสินค้าจะต้องตรวจสอบคุณภาพ และชนิดของสินค้าที่สั่งซื้อตามใบเสนอราคา หากพบว่าสินค้าที่สั่งซื้อไม่สอดคล้องกับใบเสนอราคาจะต้องไม่รับสินค้า และแจ้งกลับไปยังผู้ขายทันที

ขั้นตอนที่ ๔ การคำนวณร้อยละการ ซื้อสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ผู้รับผิดชอบจะต้องคำนวณปริมาณการจัดซื้อสินค้าประเภทวัสดุอุปกรณ์ในสำนักงาน ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม อ้างอิงจากแผนส่งเสริมการจัดซื้อที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมระยะที่ ๓ พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔ รวมทั้งสิ้น ๙ รายการ (ขั้นต่ำ) ดังนี้

-
๑. กระดาษถ่ายเอกสารหรืองานพิมพ์ทั่วไป
  ๒. แฟ้มเอกสาร
  ๓. ซองเอกสาร
  ๔. ผลิตภัณฑ์ลบคำผิด
  ๕. ตลับหมึก
  ๖. เครื่องพิมพ์
  ๗. เครื่องถ่ายเอกสาร
  ๘. ปากกาไวท์บอร์ด
  ๙. กระดาษชำระ

แบบฟอร์ม
๖.๑(๒)

แบบรายงานผลการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

กรมการออกแบบรายงานผลตามที่หน่วยงานของท่านจัดซื้อในแต่ละรายการสินค้าหรือบริการ ทั้งที่เป็นสินค้าที่ผ่านเกณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและไม่ผ่านเกณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

รายการจัดซื้อสินค้าในช่วงเดือนมกราคม ถึง เดือนมิถุนายน ๒๕๖๕

ลำดับ ที่	รายการ	ยี่ห้อ	รุ่น	เป็น มิตร	ปริมาณสินค้า (ชิ้น)		มูลค่าสินค้า (บาท) รวมภาษี	
					ทั้งหมด	เป็นมิตร	ทั้งหมด	เป็นมิตร
1	กระดาษปอนด์ ๘๐ แกรม ขนาด ๒๕x๓๖	Green Plus		✓	1,200	1,200	982,260	982,260
2	กระดาษปอนด์ ๘๐ แกรม ขนาด ๓๑x๔๓	Green plus		✓	200	200	241,178	241,178
3	อาร์ตการ์ด ๒๓๐ แกรม ขนาด ๒๕x๓๖	Promax		✗	15	-	37,364.40	-
4	อาร์ตการ์ด ๑๕๐ แกรม ขนาด ๒๕x๓๖	Promax		✗	15	-	30,944.40	-
5	อาร์ตด้าน ๑๐๕ แกรม ขนาด ๒๕x๓๖	Promax		✗	20	-	22,106.20	-
6	กระดาษอาร์ตการ์ด 190 แกรม ขนาด 25x36 นิ้ว	sun		✗	8	-	12,497.60	-
7	กระดาษถนอมสายตา 75 แกรม ขนาด 25x36 นิ้ว	Green read		✗	222	-	243,478.50	-
8	อาร์ตด้าน ๑๐๕ แกรม ขนาด ๒๕x๓๖	Kinmari		✗	7	-	9,587.20	-
9	อาร์ตการ์ด ๒๓๐ แกรม ขนาด ๒๕x๓๖	Bohui		✗	1	-	2,981.02	-
10	อาร์ตด้าน ๑๐๕ แกรม ขนาด ๒๕x๓๖	Kinmari		✗	6	-	8,217.60	-
11	กระดาษแข็ง เบอร์ ๓๒ ขนาด ๒๗x๓๑			✗	2	-	1,990.20	-
12	หมึกเครื่องพิมพ์ภาพดิจิตอล สีอัดโนเมติ	Fuji xerox	CM305 DF	✗	20	-	69,282.50	-
13	เพลทคอมพิวเตอรืเพลท ขนาดตัด 2	KODAK		✗	65	-	387,880.35	-
14	เพลทคอมพิวเตอรืเพลท ขนาดตัด 3	KODAK		✗	5	-	27,204.75	-
15	เพลทคอมพิวเตอรืเพลท ขนาดตัด 4	KODAK		✗	45	-	203,289.30	-
16	น้ำยาล้างเพลท (หลัก)	KODAK		✗	20	-	36,380	-
17	น้ำยาล้างเพลท (เสริม)	KODAK		✗	30	-	51,360	-
18	น้ำยาล้างเพลท	IPP		✗	30	-	7,062	-
19	น้ำยารักษาความสะอาดลูกน้ำ	Huber		✗	30	-	14,445	-

แบบรายงานผลการจัดซื้อ จัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

แบบฟอร์ม ๖.๑(๒)

ลำดับ ที่	รายการ	ยี่ห้อ	รุ่น	เป็น มิตรา	ปริมาณสินค้า (ชิ้น)		มูลค่าสินค้า (บาท) รวมภาษี	
					ทั้งหมด	เป็นมิตร	ทั้งหมด	เป็นมิตรา
20	สเปร์ยโซเน็กซ์	Sonex		✗	60	-	9,630	-
21	ทินเนอร์	-		✗	5	-	3,745	-
22	อุปกรณ์ตัวทำความร้อน (Fuser)	Epson		✗	1	-	8,902.40	-
23	ขวดเย็บกระดาษสำหรับ เครื่องถ่ายเอกสาร	Fuji Xerox		✗	4	-	16,692.00	-
24	กระดาษ80 แกรม ขนาดเอ 4	spring		✓ 	25,835	25,835	1,796,824.25	1,796,824.25
25	กาวย้อน			✗	4	-	35,500	-
26	สปริงโม			✗	10	-	2,800	-
27	สปริงฉากหน้า			✗	10	-	1,500	-
28	น๊อตหัวจม			✗	100	-	300	-
29	เชียงรอมิต			✗	120	-	47,508	-
30	หมึกพิมพ์ภาพถ่ายดิจิตอลสี อัดโน้ต สีฟ้า	Fuji Xerox	C5005D	✗	2	-	17,200	-
31	หมึกพิมพ์ภาพถ่ายดิจิตอลสี อัดโน้ต สีแดง	Fuji Xerox	C5005D	✗	2	-	17,200	-
32	หมึกพิมพ์ภาพถ่ายดิจิตอลสี อัดโน้ต สีเหลือง	Fuji Xerox	C5005D	✗	2	-	17,200	-
33	หมึกพิมพ์ภาพถ่ายดิจิตอลสี อัดโน้ต สีดำ	Fuji Xerox	C5005D	✗	2	-	5,000	-
34	เพลงทอมพิวเตอร์เพลง ขนาดตัด 2	KODAK		✗	40	-	238,695.60	-
35	เพลงทอมพิวเตอร์เพลง ขนาดตัด 4	KODAK		✗	40	-	180,701.60	-
					28,178	27,235	4,788,908	3,020,262
					คิด%	97%	คิด%	63%

หมายเหตุ : ✓ สินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
x สินค้าที่ไม่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

1. การคิดร้อยละของปริมาณสินค้าทั้งหมด จำนวน 28,178 ชิ้น จัดซื้อสินค้าที่เป็นมิตร จำนวน 27,235 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 97%
2. การคิดร้อยละมูลค่าสินค้า จำนวนเงินทั้งหมด 4,788,908 บาท มูลค่าสินค้าที่เป็นมิตร จำนวน 3,020,262 บาท คิดเป็นร้อยละ 63%

การคำนวณการจัดซื้อสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ข้อปฏิบัติให้ผ่านเกณฑ์ของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

๑. ผู้รับผิดชอบมีความเข้าใจในการจัดซื้อผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรสิ่งแวดล้อม
๒. ทราบแหล่งสืบค้นสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๓. จัดทำบัญชีรายการสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมที่ผ่านการคัดเลือกและอนุมัติ

แบบฟอร์ม ๖.๑ (๑)

๔. มีการคำนวณการซื้อสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม แบบฟอร์ม ๖.๑ (๒)
๕. สินค้าที่ใช้ต้องเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๖.๒ การจัดจ้างที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

การที่หน่วยงานมีการจ้างงานจากบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกมาดำเนินการแทนภายในสำนักงาน จะต้องมีการคัดเลือกบุคคลหรือหน่วยงานที่เหมาะสมกล่าวคือต้องมีมาตรฐานการดำเนินงานที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะอย่างด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม

แนวทาง/ขั้นตอนการดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ ๑ คัดเลือกหน่วยงานหรือบุคคลที่เหมาะสม

ผู้รับผิดชอบจะต้องดำเนินการคัดเลือกหน่วยงานหรือบุคคลที่เหมาะสม เช่น การจัดจ้างซ่อมเครื่องจักรทางการพิมพ์ การจัดจ้างเคลือบปก/เอกสาร การจัดจ้างบริการทำความสะอาด การจัดจ้าง บริการเช่าเครื่องถ่ายเอกสาร เป็นต้น โดยหน่วยงานเหล่านั้นจะต้อง

- ๑) ได้รับการรับรองมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อมระดับประเทศหรือระดับสากล
- ๒) มีความพร้อมของการป้องกันมลพิษต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการทำงาน เช่น มลพิษทางอากาศ มลพิษทางเสียง ของเสีย เป็นต้น
- ๓) มีความพร้อมของการป้องกันอันตรายจากการก่อสร้างหรือการปฏิบัติงาน
- ๔) ใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ๕) บุคลากรของหน่วยงานนั้นได้รับการฝึกอบรมด้านการใช้ทรัพยากร พลังงาน และการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ

โดยทางหน่วยงานจะต้องอ้างอิงหลักฐานการคัดเลือกหน่วยงานต่าง ๆ เช่น ใบรับรองการจัดการสิ่งแวดล้อมของหน่วยงานนั้น ๆ หรือสัญญาที่มีข้อตกลงด้านสิ่งแวดล้อม หรือใบอนุญาตปฏิบัติงาน หรือข้อตกลงด้านสิ่งแวดล้อม

- การเลือกใช้บริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ได้แก่ โรงแรม สถานที่จัดงาน หรืออื่น ๆ ที่ได้มีการขึ้นทะเบียนการบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม จะต้องพิจารณา ดังนี้

- สถานที่ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี เช่น ISO14001 Green Hotel ไปไม่เขียว ฉลากเขียว Green Office หรือ Green Building เป็นต้น

ในกรณีที่ไม่มีสถานที่จัดประชุมที่ได้รับการรับรองฯ อยู่ในบริเวณใกล้เคียงสำนักงานจะต้องเลือกสถานที่ที่ใช้เวลาเดินทางน้อยที่สุด และจัดประชุมในรูปแบบ Green Meeting (ตามความเหมาะสมและเป็นไปได้) โดยจะต้องแสดงหลักฐานการคัดเลือกสถานที่เหล่านั้น

ขั้นตอนที่ ๒ การสร้างความรู้และความตระหนักรู้ด้านสิ่งแวดล้อม

หน่วยงานที่จะเข้ามาปฏิบัติงานภายในสำนักงานฯ จะต้องได้รับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างน้อย ดังนี้

- นโยบายสิ่งแวดล้อมของสำนักงาน
- กฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย
- การควบคุมและป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากกิจกรรมการทำงาน ขั้นตอนนี้สามารถอ้างอิงไปยังหมวด ๒ การสื่อสารและสร้างจิตสำนึก

ขั้นตอนที่ ๓ ตรวจสอบการดำเนินการระหว่างการทำงาน

ผู้รับผิดชอบจะต้องกำหนดความถี่ในการตรวจประเมินการทำงานของหน่วยงานหรือบุคคลภายนอกอย่างเหมาะสม เช่น กำหนดความถี่อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง หรือ ความถี่อย่างน้อย ๓ เดือนต่อ ๑ ครั้ง เป็นต้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเสี่ยงของงานที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมถ้าระดับผลกระทบอยู่ในระดับรุนแรงอาจใช้ความถี่มากในการตรวจประเมิน หากพบความผิดปกติ หรือข้อบกพร่องจะต้องแจ้งให้ดำเนินการแก้ไขทันที

ตัวอย่าง รายละเอียดที่จะต้องตรวจสอบ มีดังนี้

๑. การควบคุมมลพิษทางอากาศ เช่น ฝุ่นละออง กลิ่น ไอระเหยของสารเคมี
๒. การควบคุมเสียงดังจากการทำงาน
๓. การจัดการของเสียจากการทำงาน
๔. การใช้และการจัดเก็บสารเคมี
๕. การปฏิบัติตามเงื่อนไขอื่น ๆ ของ สำนักงานสีเขียว

หมายเหตุ รายละเอียดการตรวจสอบสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสมกับลักษณะงานของผู้รับจ้าง

แบบฟอร์ม ๖.๑(๒)

จ้างซ่อม
เครื่องจักร

แบบฟอร์มจ้างซ่อมเครื่องจักร

วันที่จ้างซ่อม: _____

ประเภทงาน: _____

ชนิดการจ้างซ่อม	วันที่	จำนวน	ค่าจ้าง	ค่าวัสดุ
	(00)	(00)	(00)	(00)
1. จ้างผู้ปฏิบัติงานซ่อมเครื่องจักร				
2. จ้างผู้ปฏิบัติงานซ่อมเครื่องจักร				
3. จ้างผู้ปฏิบัติงานซ่อมเครื่องจักร				
4. จ้างผู้ปฏิบัติงานซ่อมเครื่องจักร				
5. จ้างผู้ปฏิบัติงานซ่อมเครื่องจักร				
6. จ้างผู้ปฏิบัติงานซ่อมเครื่องจักร				
รวมรวม	15	11		

รวมรวมค่าจ้าง: 15, ค่าวัสดุ: 11

รวมรวมค่าจ้าง: 15, ค่าวัสดุ: 11

รวมรวมค่าจ้าง: 15, ค่าวัสดุ: 11

การประเมินประสิทธิภาพของผู้รับจ้าง

จ้างทำ
ตู้เก็บเอกสาร

แบบฟอร์มจ้างทำตู้เก็บเอกสาร

วันที่จ้างทำ: _____

ประเภทงาน: _____

ชนิดการจ้างทำ	วันที่	จำนวน	ค่าจ้าง	ค่าวัสดุ
	(00)	(00)	(00)	(00)
1. จ้างผู้ปฏิบัติงานทำตู้เก็บเอกสาร				
2. จ้างผู้ปฏิบัติงานทำตู้เก็บเอกสาร				
3. จ้างผู้ปฏิบัติงานทำตู้เก็บเอกสาร				
4. จ้างผู้ปฏิบัติงานทำตู้เก็บเอกสาร				
5. จ้างผู้ปฏิบัติงานทำตู้เก็บเอกสาร				
6. จ้างผู้ปฏิบัติงานทำตู้เก็บเอกสาร				
รวมรวม	16	11		

รวมรวมค่าจ้าง: 16, ค่าวัสดุ: 11

รวมรวมค่าจ้าง: 16, ค่าวัสดุ: 11

รวมรวมค่าจ้าง: 16, ค่าวัสดุ: 11

จ้างทำ
ความสะอาด

แบบฟอร์มจ้างทำความสะอาด

วันที่จ้างทำ: _____

ประเภทงาน: _____

ชนิดการจ้างทำ	วันที่	จำนวน	ค่าจ้าง	ค่าวัสดุ
	(00)	(00)	(00)	(00)
1. จ้างผู้ปฏิบัติงานทำความสะอาด				
2. จ้างผู้ปฏิบัติงานทำความสะอาด				
3. จ้างผู้ปฏิบัติงานทำความสะอาด				
4. จ้างผู้ปฏิบัติงานทำความสะอาด				
5. จ้างผู้ปฏิบัติงานทำความสะอาด				
6. จ้างผู้ปฏิบัติงานทำความสะอาด				
รวมรวม	16	11		

รวมรวมค่าจ้าง: 16, ค่าวัสดุ: 11

รวมรวมค่าจ้าง: 16, ค่าวัสดุ: 11

รวมรวมค่าจ้าง: 16, ค่าวัสดุ: 11

ข้อปฏิบัติให้ผ่านเกณฑ์ของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

๑. มีหลักฐานการพิจารณาถึงมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมของหน่วยงานที่ได้รับการรับรองโดยจะต้องแสดงหลักฐานการรับรองดังกล่าว
๒. หากหน่วยงานไม่มีมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมรับรอง ทางสำนักงานจะต้องทำการประเมินด้านสิ่งแวดล้อมของหน่วยงานเบื้องต้น
๓. มีการจัดทำสัญญาหรือข้อตกลงด้านสิ่งแวดล้อมเมื่อเข้ามาปฏิบัติงานในสำนักงาน แบบฟอร์ม ๖.๒ (๑)
๔. หน่วยงานหรือบุคคลที่ได้รับคัดเลือกจะต้องได้รับการอบรมหรือสื่อสารเกี่ยวกับสำนักงานสีเขียวและแนวทางการจัดการสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมของตนเอง
๕. หน่วยงานหรือบุคคลเหล่านั้นสามารถอธิบายแนวทางในการจัดการสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมของตนเองได้
๖. มีการตรวจสอบการปฏิบัติงานของหน่วยงานหรือบุคคลภายนอกอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ แบบฟอร์ม ๖.๒ (๒)
๗. เลือกใช้บริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม แบบฟอร์ม ๖.๒ (๓)

Tacit Knowledge (ทักษะ ความรู้ ภูมิปัญญา ประสบการณ์)

การจัดซื้อสินค้า

หน่วยงานจะต้องพิจารณาเลือกใช้สินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และจะต้องพิจารณาถึงการรับรองสินค้านี้ด้วย เช่น สินค้าที่ได้รับฉลากเขียว ฉลากประหยัดพลังงาน เบอร์ ๕ ฉลากคาร์บอน ฟุตพริ้นท์ ตะกร้าเขียว เป็นต้น พร้อมทั้งจัดทำบัญชีรายชื่อสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสามารถแสดงถึงร้อยละของการใช้สินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของหน่วยงานได้

การจัดจ้าง

หน่วยงานต้องดำเนินการคัดเลือกผู้ขายและผู้รับจ้างที่มีประสิทธิภาพ รวมไปถึงด้านความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม หน่วยงานจะต้องคำนึงถึงความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเสมอ ได้แก่ ฉลากสิ่งแวดล้อม ผลิตภัณฑ์ที่สามารถใช้ประโยชน์ได้หลายด้าน หน่วยงานภายนอกที่ได้รับ การว่าจ้างเพื่อมาปฏิบัติงานในพื้นที่ของสำนักงานฯ จะต้องมั่นใจว่าหน่วยงานนั้นจะต้องมีระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมที่เป็นมาตรฐาน หรือจะต้องดำเนินการเพื่อควบคุมการทำงานของหน่วยงานนั้น ๆ เมื่อเข้ามาปฏิบัติงาน และจะต้องมีการประเมินด้านสิ่งแวดล้อมผู้รับจ้างทุกครั้งเมื่อรับสินค้าหรือทำการตรวจรับงาน พร้อมทั้งจัดเก็บบันทึกเพื่อแสดงข้อมูล

แต่หากไม่สามารถเลือกสินค้าที่ได้รับการรับรองสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ยังสามารถพิจารณาได้จากเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- ๑) ใช้วัสดุที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อย เช่น วัสดุไม่มีพิษ วัสดุหมุนเวียนทดแทนได้ วัสดุรีไซเคิลและวัสดุที่ใช้พลังงานต่ำในการจัดหามา
- ๒) ใช้วัสดุน้อย เช่น น้ำหนักเบา ขนาดเล็ก มีจำนวนประเภทของวัสดุน้อย
- ๓) มีเทคโนโลยีการผลิตที่มีประสิทธิภาพสูงสุด เช่น ใช้พลังงานสะอาด ลดการเกิดของเสียจากกระบวนการผลิตและลดขั้นตอนของกระบวนการผลิต
- ๔) มีระบบขนส่งและจัดจำหน่ายที่มีประสิทธิภาพสูงสุด เช่น ลดการใช้ที่ห้องบรรจุภัณฑ์ที่ฟุ่มเฟือยใช้บรรจุภัณฑ์ที่ทำจากวัสดุที่ใช่ซ้ำหรือหมุนเวียนใช้ได้ใหม่ได้ และเลือกใช้เส้นทางการขนส่งที่ประหยัดพลังงานที่สุด
- ๕) ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดในช่วงการใช้งาน เช่น ใช้พลังงานต่ำ มีการปล่อยมลพิษต่ำในระหว่างการใช้งาน ลดการใช้วัสดุสิ้นเปลือง และลดการใช้ชิ้นส่วนที่ไม่จำเป็น
- ๖) มีความคุ้มค่าตลอดชีวิตการใช้งาน เช่น ทนทาน ซ่อมแซมและดูแลรักษาง่าย ปรับปรุงต่อเติมได้ไม่ต้องเปลี่ยนบ่อย
- ๗) มีระบบการจัดการระบบหลังหมดอายุการใช้งานที่มีประสิทธิภาพสูง เช่น การเก็บรวบรวมที่ก่อผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อย มีการออกแบบให้สามารถนำสินค้าหรือชิ้นส่วนกลับมาใช้ซ้ำ หรือหมุนเวียนใช้ใหม่ได้ง่าย หรือหากต้องกำจัดทิ้งสามารถนำพลังงานกลับคืนมาใช้ได้และมีความปลอดภัยสำหรับการฝังกลบ

ข้อพึงระวัง ข้อสังเกต

การจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานราชการยังต้องคำนึงถึงความคุ้มค่า มีราคาที่เหมาะสม ซึ่งสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมที่มีจำหน่าย ส่วนใหญ่มีราคาสูงกว่าสินค้าประเภทเดียวกัน อันเนื่องมาจาก ความต้องการสินค้าที่ขี้โลกที่ยังไม่มากพอ (Lack of Demand) ซึ่งเมื่อความต้องการ (Law of Demand) ยังน้อย ทำให้ต้องขายในราคาสูง เพื่อให้ส่วนของกำไรนั้นครอบคลุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน รวมทั้งต้นทุนการผลิตที่สูงกว่าสินค้าทั่วไป (High Manufacturing Costs) เพราะในกระบวนการผลิตต้องเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ทำให้ต้องเพิ่มปริมาณแรงงาน และสิ่งต่าง ๆ ที่จะเข้ามาดูแล ซึ่งก็หมายถึงต้นทุนการดำเนินงานที่สูงกว่า (ที่มา : <https://www.marketthink.co/24411>) ซึ่งเป็นประเด็นที่คงต้องนำมาพิจารณาในการจัดซื้อจัดจ้าง